

ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ФОРМУВАННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВ

ШАЛИГІНА І.В., к.е.н., доцент

ФЕДЯЙ М.С., магістрант

ДЖОРАЄВ У., магістрант

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

В сучасних умовах господарювання перед кожним суб'єктом фінансових відносин постає питання стосовно формування та використання його фінансових ресурсів з метою отримання певного доходу та прибутку. Тому спочатку може виникнути питання: що важливіше - фінансування своєї діяльності чи її фінансове забезпечення. Воно є дійсно дискусійним й в колах національних та іноземних науковців. Із дослідження даного напрямку нами було з'ясовано, що категорія фінансування з'явилася ще давно і трактування даного поняття в них не викликає значних суперечок. Сутність «фінансування» розкривається через такі взаємозалежні складові: «фінансове забезпечення» та «фінансові ресурси». Провів відповідні спостереження ми можемо зазначити що фінансуванням є сам процес забезпечення необхідними фінансовими ресурсами підприємства, який здійснюється прямо чи опосередковано для реалізації місії, завдань й виконання фінансових зобов'язань господарюючого суб'єкта.

Категорія фінансування підприємства взаємопов'язана із такою категорією як фінансове забезпечення. Існуючі трактування даного поняття в науковій літературі є також різноманітними. Зазначимо таке трактування - під фінансовим забезпеченням розуміється взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємоузгодженість форм, методів, принципів та умов залучення фінансових ресурсів у грошовий обіг суб'єктів господарювання з метою забезпечення його функціонування та розвитку [1].

Ключовим елементом фінансування виступають у першу чергу фінансові ресурси, без наявності яких весь процес є неможливим. У ефективному функціонуванні підприємства особливе місце відноситься фінансовим ресурсам. В свою чергу вони мають значний вплив на розвиток господарської діяльності, відновлення основних засобів, щодо оплати праці та в проведенні певних соціальних заходів. Тому фінансові ресурси є категорією товарно-грошових відносин, визначаються як синтетична категорія та об'єкт управління фінансовими відносинами на підприємстві [2].

Тоді фінансові ресурси підприємств – це сума коштів, спрямованих в необоротні та оборотні активи підприємства за рахунок власних, позичених та залучених джерел, що характеризують його фінансовий потенціал, тобто фінансове забезпечення підприємства для проведення необхідних витрат при мінімальному ризику з метою отримання максимального доходу та прибутку. Тому фінансові ресурси поряд з трудовими і матеріальними ресурсами є важливою складовою ресурсної забезпеченості будь-якого суб'єкту господарювання.

Проведена нами оцінка існуючих наукових підходів до визначення сутності фінансових ресурсів як базового елемента фінансування діяльності підприємств виявив, що на сьогодні найбільш актуальними є декілька їх напрямів визначення, а саме: як грошових коштів; як джерел формування фінансових активів; як капітал-функція; як суми джерел формування усіх (не лише фінансових ресурсів підприємства).

Розглянувши джерела формування фінансових ресурсів підприємств можна визначити, що у більшості суб'єктів вони формуються із власних джерел (статутний або пайовий капітал). У підприємств державної форми власності вони також можуть бути залучені безоплатно з бюджету або цільових фондів. Значна кількість підприємств мають в своєму використанні позичені фінансові ресурси – кредитні ресурси та залучені фінансові ресурси – поточна кредиторська заборгованість[3].

Система управління фінансовими ресурсами підприємства є складовою фінансово-кредитного механізму кожного підприємства, тому процес управління його фінансовими ресурсами є одним із важливих факторів організації власної ефективної господарської діяльності. Вона має бути спрямована на оптимізацію самого фінансово-кредитного механізму підприємства в напрямку ефективності проведення фінансових операцій (прибутковості та доцільності). Головним завданням управління фінансовими ресурсами підприємств є прийняття вірних та швидких управлінських рішень в умовах постійних змін всього зовнішнього середовища та з боку конкурентів зокрема. Тому в управлінні фінансовими ресурсами важливим є вірне визначення обсягів, джерел та форм залучення фінансових ресурсів для здійснення звичайної діяльності підприємства.

Отже, значним є розрахунок оптимальної потреби в фінансових ресурсів, що також впливає й на ефективне функціонування самого підприємства. Класифікація фінансових ресурсів дає можливість вибрати правильне співвідношення між власними і позиковими коштами, що сприяє зміцненню його фінансового стану та загального потенціалу. Тому, саме від фінансових ресурсів, їх ефективної структури та управління залежить фінансова забезпеченість діяльності підприємств.

Література:

1. Зятковська Л.І. Методологічні засади фінансового забезпечення підприємств /Л.І.Зятковська// Фінанси України. – 2007. – № 6. – С. 148-155;
2. Супрун О.О. Наукові підходи трактування сутності фінансування/ О.О.Супрун//«Young Scientist». - № 12 (15). - december, 2014. – с.121-125.
3. Шалигіна І.В., Іванченко А.С. Фінансові ресурси підприємства як базовий елемент фінансування та забезпечення діяльності підприємства/ І.В.Шалигіна, А.С.Іванченко// Розвиток національних фінансово-економічних систем в умовах глобалізації: Збірник матеріалів Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. пам'яті професора М.Г. Михайлова (22 листопада 2018 р.; м. Суми) /: СНАУ , 2018. - с.338-340.